

توحید و هندوئیسم

Monotheism and Hinduism

Reported by: Cima Kavakebi

Multiplicity of gods and their abundant presence in temples, houses and streets, is quite fascinating in India. Are Hindus acquainted with monotheism or do they believe in the existence of a single divine creator? This was the issue which was discussed by Dr. Farzaneh Azam Lotfi in 21st of October 2012 at Hinduism workshop.

Basically, polytheism or monotheism in Hinduism is not comparable to other monotheistic religions. Hinduism cannot also be explained by philosophy since it cannot be adapted in mind. The word Hinduism can be described by the Sanskrit word "Darshan" which means seeing and perceiving. In Hinduism darshan refers to the perception of the ultimate Truth and "Darshna" refers to a man of faith. The question is can we consider 330 million Hindus monotheists?

Worshiping rituals in many human civilizations are: 1-Animism or belief in the existence of spirit 2- nature worshiping (tree, sun, moon) 3-polytheism or belief in multiple deities 4-monotheism and eventually pantheism. From a non-Hindu point of view, it seems that they have not passed worshiping nature, while Hindus belief that "Aishwarya" is the ultimate truth which their existence is expressed in form of three murtis (Brahma, Vishnu, Shiva) statues in houses and temples (pic1). In fact, people go to Hindu temple to be forgiven through the three murtis by "Aishwarya". However, modern changes and additions to historical Hinduism made a huge difference in primary beliefs of the religion.

تعدد خدایان و حضور فراوان آنها در معابد، خانه‌ها و معابر، مسئله‌ای شگفت‌انگیز در هندوستان است. هندوان با یگانه‌پرستی بیگانه‌اند یا برعکس به وجود واحدی معتقدند؟ موضوعی است که در کارگاه هندوئیسم روز ۴ مهر ماه ۹۱ با حضور خانم دکتر فرزانه اعظم لطفی به بحث گذاشته شد.

در مورد موحد یا بت‌پرست بودن مردمان هندو باید گفت اساساً هندوئیسم قابل مقایسه با ادیان و مذاهب توحیدی نیست. همچنین از راه فلسفه هم نمی‌توان آن را توضیح داد چرا که دین هندوئیسم در حوزه عقل نمی‌گنجد. کلمه‌ای که هندوئیسم را می‌توان با آن توصیف کرد واژه سانسکریت "درشن" به معنی دیدار، ملاقات و وصال است. درشن به حالت شهودی و دیدار با معبود و "درشنا" به یک انسان خدانشناس اطلاق می‌شود. اکنون سؤال این است که با ۳۳۰ میلیون خدا آیا هندوان را می‌توان یکتاپرست دانست؟
مراحل پرستش که در بسیاری از تمدن‌های بشری طی شده عبارت است از: ۱- انمیسم یا اعتقاد به روح ۲- طبیعت پرستی (درخت، خورشید، ماه) ۳- پولی‌تیسم یا چندخدایی ۴- مونوتیسم و بعد از آن مونئیسم یا یگانه‌گرایی و در نهایت پانتئیسم یا وحدت وجود. از دید افراد غیر هندو، به نظر می‌آید آنها از مرحله طبیعت پرستی گذر نکرده‌اند، در حالی که از دید خود آنها خدا و حقیقت واحد "ایشوارا" است و تری‌مورتی (برهما، ویشنو، شیوا) که به صورت مجسمه در معابد و خانه‌ها دیده می‌شود تجلی‌های اویند (تصویر ۱). در واقع مردم هندو به معبد می‌روند تا از طریق تری‌مورتی نزد "ایشوارا" مورد شفاعت و بخشش واقع شوند. با این تفسیر می‌توان هندوان را معتقد به مبدأ واحد به حساب آورد. اگرچه در طول تاریخ، با تحولات و اضافات آن، از هندوئیسم امروزی، مذهبی را ساخته که با صورت نخست و پندارهای اولیه آن تفاوت زیادی دارد ■

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

مرکز بازرسی و بازرسی

تصویر ۱

Pic 1

تصویر ۱. از راست به چپ: برهما مأخذ: www.flickr.com ویشنو (عکس: شهره جوادی ۱۳۹۱)، شیوا مأخذ: www.Indiatimes.com

Pic1: Right to left: Brahma (Source: www.flickr.com), Vishnu (Photo by: Shohreh Javadi, 2012), Shiva (Source: www.Indiatimes.com)

نظریه‌های نو

سیر تمول هندوئیسم

خانم دکتر فرزانه اعظم لطفی
استاد زبان و ادبیات آریو

هندوئیسم از آغاز تا کنون تغییرات بسیاری داشته و در سیر نزولی خود، به بت پرستی انجامیده است. برهما در همه اشیاء از قبیل سنگ یا فلز، یا آدمی، موجود است و در همه چیز تجلی دارد به خصوص اگر سنگ یا فلزی به صورت برهنه تجلی برهما است تراشیده و ساخته شده باشد.

سه شنبه ۹۱/۷/۴ ساعت ۱۷

محل برگزاری: حلقه‌های فرس، شماره ۲۲، تلفن ۹۹۹۱۸۴۲۱